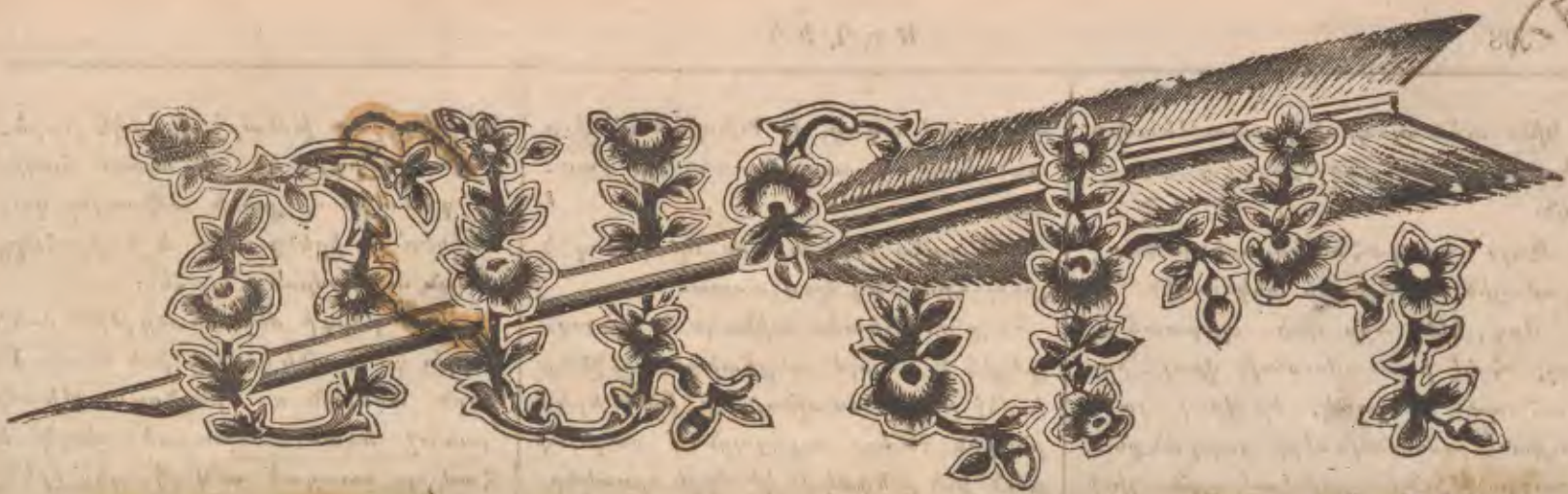

ՀԱՆԴԵՍ

40 ՓԱՐԱ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՓԱՐԱ 40

ԾԱՂԻԿ շաբաթը երկու անգամ կը հրատարակուի Զորեփարքի եւ Շաբաթ օրերն: — Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է 400 դրոս արծաթ: — Վեցամսեայն 50. — Գաւառաց համար 115 դրոս: — Վեցամսեայ 60. — Ծանուցման տողը 5 դրչ:

Որ եւ է նամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել: Առ Արսեմաշէր եւ Տնօրէն Անտոն Սափեան, Էսկի Զապրիյ: ճատտէսի Նշան Լ.Ֆ. Պէրպէրեանի Տպարանն: Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնք եւ չեն տրուիր:

ԹԻԻ 256 Գ. ՏԱՐԻ

1889

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 14 ՇԱԲ Ա.Թ.

ԶԵԿՈՅՑ

Ինչպէս կը յիշեն ազնիւ Ընթերցողք, ասկէ առաջ փոստացիք էինք թերթի աւելի ճոխ և հաճելի ընծայել՝ բարեփոխեալ պայմաններով. այն է, օգտակար, հրահանգիչ և շահագրգիռ նիւթերով:

Մեր այս խոստում որպէս կ'երեւայ ամսէ մ'ի վեր. սկսուած է մասամբ ի գործ դրուիլ և որ տակաւին ի գործ պիտի դրուի, որուն համար թէ մեր և թէ խմբագրութեան կողմէ ո՛ր և է ջանք, աշխատութիւն և զոհողութիւն պիտի չխնայուի ամեն կարգի ընթերցողները դո՛հ ընելու:

Այս վերջին օրեր թերթիս վայելած ընդունելութիւնն և քաջակերութիւնը պարտք դրած են մեր վրայ թերթիս ծաւալն ընդարձակել, զոր ընդ հուպ պիտի կատարենք, որովայլ եւս սովորականէն աւելի նիւթ պիտի պարունակէ Մաղիկ:

Կը յուսանք թէ մեր այսքան յօժարակամ զոհողութիւնք ընթերցասէր ազգայնոց համակրութիւնն աւելի պիտի շարժեն Մաղիկի վրայ:

Ա. ՕՐԱՍԱՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԶեկոյցԱզգային տնտեսիւն. — Ինքնօգնութիւն. — Մայր եկեղեցւոյ թաղ. — Մանուկ ժողովրդային առողջապահութիւն. — Մարդ-հարի խնդիր. — Թուաբանական խնդիր մը. — Մաղիկ մանրամասն. — Ասկէ տնկէ. — Այցելութիւն. — Նոր հրատարակութիւն. — Տիկին Բանդալոն (վիպասանութիւն)

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԴԱՍՏԻԱՐԱՅԻՆԻԹԻՒՆ ԱՂԶԿԱՆՑ

Բ.

Մեր նախորդ յօդուածի մէջ կ'ընդ նկատեցինք իբր մայր և իբր տանտիկին:

Քննենք այժմ թէ ինչ է կ'ընեն հանգէպ ամուսնոյ:

Կ'ընեն յոյժ բարի և անբաժան ընկեր է իւր ամուսնոյն. նորա ցաւոցը ցաւակից, վշտացն՝ վշտակից, տրտմութեանն հաղորդ. ուրախութեանը մասնակից, աշխատութեան բաժանորդ և երջանկութեան բաղդակից, զի երկուքեան մի մարմին են, ուստի պարտին լինել և մի սիրտ, մի հոգի:

Երբ այրն արտասուէ, կ'ընեն պէտք չէ բերկրի, այլ սրբէ նորա արտասուքըն, սփոփէ զայն, և ոչ թէ դառնա:

ցնէ զայն ի վիշտս. երբ այրն տրտմի, կ'ընեն պէտք չէ լինի անտարբեր և անկարեկիր, այլ պարտի մխիթարել. երբ այրն չէ ի յաջողութեան, կ'ընեն պէտք չէ լքանէ զայն և կշտամբէ, այլ քաջալերէ զայն և անձկութեան օրերու մէջ օգնէ նմա կարեկցաբար, զի առն դժբաղդութիւն կամ երջանկութիւն մի անգամայն կ'ոյժ դժբաղդութիւնը կամ երջանկութիւնն է:

Եւ երբ կ'ընեն այսպէս չմերանայ իւր ամուսնական պարտուց մէջ, լինի հաւատարիմ ընկեր իւր ամուսնոյն, գորովանօք խնամէ նշա, կարեկից լինի նմա և մխիթարաւք, եթէ այրն շահի օրական 20 դրուշ, տան տնտեսութիւնը վարէ այնպէս որ իբր թէ վաստը կէր օրը 30 դրուշ, իւր վիճակ յարմարցնէ ամուսնոյն վիճակին, այսինքն, պարզ արհեստաւորի կամ մանրավաճառի կ'ընեն սեղանաւորի կամ վաճառականի կ'ընոյ չուզէ հաւասարիլ պերճանօք կամ արդուղարդով՝ որ իր տան կործանումը կը բերէ և փստուծոյ օրհնութիւնը կը հեռացնէ, և երբ լինի պարզասէր, դո՛հ իր կացութեանն, նուիրէ իւր սիրտն առ իւր ամուսին և յաղթի իւր հայցէ վասն նորա յաջողութիւն. մի այսպիսի կ'ըն իւր տանը օրհնութիւն է:

Կինն ահա այսպիսի յատկութեամբ օժտեալ պարտի լինել հանդէպ ամուսնոյն:

Ձայս կը պահանջեն օրէնք Աստուածային պայմանք և ընկերային:

Արդ, կինն երբ լինի պարտաճանաչ, հսկէ իւր ամուսնոյն վրայ իբր պահապան հրեշտակ, իր վրայ յանկուցանէ ամուսնոյն սէրը, յարգանքն և մտադրութիւնը, յայնժամ այրն լինի անձնուէր առ իւր կին, սիրտը բաբախէ նորա համար, իւր բովանդակ մը տաժութեան առարկան կը լինի նորա երջանկութիւնը, չխորհիր ոչ այլ ինչ, բայց միայն իւր կին, զոր պաշտելու չափ սիրէ:

Այս բան շատ պարզ է և բնական, որովհետեւ կինն իւր հաճելի, քաղցր, և շնորհալի վարմունքով, իւր գրաւիչ լեզուաւ և փափուկ խնամածութեամբ կարող է գրաւել իւր ամուսնոյն սէրն ու սիրտը, նմա յարգանք ներշնչել, սատանն հրեշտակ, չարն ի բարի, խստմբերն քաղցրահամբոյր, մոլին յառաքինի, չռայն խնայող և ծոյն աշխատասէր դարձնել, ամօքել և ի մի բան՝ բարոյապէս տիրել նորա սրտին, որովհետեւ կինն իւր հրապոյրներովը ամենազօր է. նորա մի շնորհալի շարժումաժք, քաղցր ժպիտ, աղու նայուածք, համբերատար ոգի, բոլորանուէր գորով, անբիծ և անեղծ սիրոյ արտայայտութիւն, բարոյական կորով և նազելաշուք քալուած շատ աւելի պերճախօս են քան վ. Հիւկոյի, Լամարթինի և նմանեաց ամբողջ հատորները:

Կինն եթէ ստանայ ճշմարիտ բարոյական դաստիարակութիւն, կը լինի իւր տան օրհնութիւն և խաղաղութեան ու երջանկութեան հրեշտակ իսկ, հակառակ պարագայի մէջ, այսինքն, ի մատաղ տիոց երբ վարժուի գոհացնել միայն իւր կամք, իւր բոլոր մտածութեան առանցքը դառնայ պերճանաց, արդուզարդի և արտաքին գեղեցկութեան վրայ, բայց սիրտն և հոգին լինի դատարկ և զուրկ բարոյական առաւելութիւններէ, բոլորովին անգիտակ կնոջ պարտականութեանց, մայրական կրթութեան և առւտին տընտեսութեան, մէկ խօսքով՝ հակառակ իւր արտաքին գեղոյն՝ սիրտը, կամքը, հոգին, վարք, բարք և զգացմունք

լինին յոյժ տգեղ, մի այնպիսի կին իւր տան կործանարար սատանը կը դառնայ:

Այսպէս ուրեմն, կին մը կարող է լինիլ հրեշտակ կամ սատան:

Այլ որովհետեւ օրինակն աւելի ազդեցիկ է և յոյժ պերճախօս, կուզենք ի մէջ բերել առաջնոյն և եթէ երկրորդին համար ապացոյցներ՝ քաղելով բուն իսկ տեղական կեանքի պատկերներէ:

Մեր յաջորդ Ազգային Տեսութիւն պիտի ներկայէ այդ օրինակներ

Ի Ն Ք Ն Օ Գ Ն Ո Ի Թ Ի Ի Ն

Ինքնօգնութեան գաղափարն՝ որ Անգղիացոց յոյժ սիրելի մէկ սկզբունքն է. շատ կը փափագինք որ հանրանայ մեր մէջ, ամեն ոք ընդունի զայն իրեն կանոն և սորվի նախ ինք իրեն օգնել, ինչպէս որ կ'ըսէ Փրանսական առածը թէ՛ «գուն քեզի օգնէ, որպէս զի Աստուած ալ քեզի օգնէ»:

Շատ գեղեցիկ և շատ օգտակար գաղափար է այս, որ կը մղէ զմարդ բարւոքելու զիւր վիճակ, յառաջ երթալու իր ասպարէզին մէջ և կամ փոխանակ վհատելու՝ յուսահատելու՝ ողբալու՝ տրտնջելու՝ ահաբեկելու՝ և հուսկ ապա մուրալու համար ձեռք երկնցնելու՝ ստրկանալու և իր «ԵՍ» ն ուրանալու՝ գլուխը քտրէ քար և պատէ պատ զարնէ, ջանայ, աշխատի. վազէ. յոգնի և վերջապէս՝ եթէ անօթի մնայ իսկ. չյուսահատի, բարոյական կորովը պահէ, չընկճի, դիմադրէ արգելքներու, փորձութեանց ու տառապանաց և աննկուն յարատեւութեամբ տոկայ տմեն բանի, մինչեւ որ իրեն համար քիչ շատ, մեծ կամ փոքր գործ մը, աշխատութիւն մը, արհեստ և կամ առեւտրական ասպարէզ մը ձեռք բերէ, հաստատուի, համբերատար ոգւով յարասեւէ, իրեն համար գիրք կամ վիճակ մ'ստեղծէ և ըլլայ իր գործոց զաւակը:

Մեր արդի պատուական վաճառականներ և այլ դիւրակեաց անձինք մեծ մասամբ իրենք իրենց գործոց զաւակն եղած և իրենց անվհատ և աննկուն աշխատութեամբ, բուն ճգամբքն և միօրինակ յարատեւու-

թեամբը շատ խոնարհ վիճակէ բարձրացած մարդիկ են, և այսօր հազիւ կը գտնուին մի քանի ամիրայից զաւակներ՝ որ իրենց հօր և նախահարց փայլն ու համբաւը պահեն:

Այս կարգի մեծատանց թիւն 3-էի հազիւ կը հասնի կամ ոչ. իսկ մնացածներն ամենքն ալ ինքնօգնութեամբ յառաջ եկած, ճոխացած, վարկ և համբաւ ստացած ու վերջապէս՝ իրենց գործոց զաւակն եղած են:

Ըսել չենք ուզեր թէ ամեն ոք պարտի անպատճառ պանքէր կամ վաճառական ըլլալ. այս բան եթէ ոչ անհնար կամ անկարելի, գէթ շատ զժաւար է, ըստ մարդ իր գտնուած ասպարէզին, այսինքն. իր գործին մէջ աշխատութեամբ. համբերութեամբ և գործունէութեամբ կրնայ առաջին ըլլալ կամ առաջնակարգ դիրք ստանալ, և մինչեւ իսկ բարձրանալ, բաւական է որ միշտ խորհի իր գործն առաջ տանելու և այս բանի համար պէտք եղած միջոցներն ի գործ դնէ, և հետզհետէ անուն և հռչակ հանէ, այնպէս որ ամեն տեղէ պարտաւորին իրեն դիմել:

Ըսել կուզենք թէ անոնք որ արհեստաւոր են և կամ անոնք որ առեւտրով կ'ըբաղին. պարտին ոչ թէ անճարակ անճարակ նստիլ. բերանին հովին բանալ ու սպասել որ որս իյնալու պէս իրենց խանութին յաճախորդ երթայ, այլ պարտին ճարպիկ և հնաճապէտ ըլլալ, միշտ նոր նոր բաներ մը տաժել և նոր միջոցներ գտնել՝ եթէ արհեստաւոր է՝ ընտիր, մաքուր, վաշելուչ. դիմացկուն և աժան գործ հանելու և տակաւին ուրիշ շատ մը եղանակներով զմարդ հրապուրելու և յաճախորդներ շատցնելու ջանայ:

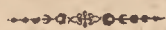
Ձասոնք ընելն առաւտիկ ինքնօգնութիւն է. այսինքն, մարդ իր գործոցը զաւակն ըլլալ:

Այս բանի մէջ յաջողելու առաջին պայմանն է ծուլութեան, մեղկութեան, դանդաղութեան և թմրեցուցիչ ամեն բանի հրաժեշտ տալ, միտքը միշտ որթութիւն պահել, խորհիլ, միջոցներ գտնել, միջոցներ ուղղել, փորձերու անյաջողութեանէն չվհատիլ, շատ զօրաւոր կամքի տէր ըլլալ, յամառութեան աստիճան հասնելու չափ հաստատամիտ

գտնուելի, շարժիլ, շարժիլ և միշտ շարժիլ, հաւատալով թէ շարժումը կեանք է, թէ դժուարն անհնար ըսել չէ և թէ մարդու համար չկայ բան մը որ անկարելի ըլլայ:

Մարդիկ եթէ կուզեն յառաջ ելլալ՝ պարտին աւելցնել իրենց կրօնական հաւատոյն վրայ նաեւ լաւաշիւմութեան հաւատքը, որոյ հիմն և ըսկզբունքը ինքնօգնութիւնն է:

Ինչպէս որ խոստացեր էինք նախորդ թուով, այս սինական մէջ պիտի աւելցնենք նաեւ ճիւղ մը որ պարունակէ ինքնօգնութեամբ յառաջ գացողներու համառօտ կենսագրութիւնը որ, ինչպէս յայտնի է՝ թէ շահագրգիռ է և թէ ամենուն համար օգտակար:

ՄԱՅՐ-ԵԿԵՂԵԾԻՈՅ ԹԱՂ

Նախորդ թուով հրատարակեալ «Թաղեցի ոմն» ստորագրութեամբ նամակին մէջ սխալ մը սպրդած է, զոր կուզենք ուղղել այն է, հասութեամբ մէկ երկու կալուածոց վաճառումը թէեւ ներկայ առժամանակեայ թաղխորհրդոյ ձեռքով կատարուած է, սակայն որոշումը նախորդ հրաժարեալ թաղխորհրդոյ կողմէ տրուած է և այս բան յառաջ եկած է կամ նախկին թաղխորհրդոց ոմանց յռի մատակարարութեան և կամ ուրիշ զանազան պատճառներով, որոց վրայ մասնաւոր յօդուածներով հետզհետէ պիտի խօսինք:

Մեր խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնենք Մանուկեան բարեհամբաւ գերդաստանի յարգելի անդամոց վասն այնպէս կորստեան՝ զոր ըրին յանձին Ռուբէն Էֆէնտի Ս. Մանուկեանի:

Հանգուցեալն որ ուշիմ, ազնիւ և բարեկիրթ երիտասարդ մ'էր, 3-է տարիէ հետէ վաճառականութեամբ հառատատուած էր ի Վառնա, ուր սակաւօրեայ հիւանդութեամբ դժբաղդաբար կնքեց իւր մահկանացուն:

ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ

Բ

Գործաւորաց կեանք

Ամէն ցեղի, ամէն հասակի և ամէն աստիճանի մարդոց համար կը տարբերին

առողջապահական կանոններն: Մանկան առողջապահութիւնը ո՛րքան տարբեր է երիտասարդին կամ ծերունուն առողջապահութենէն: Նմանապէս և Լարոնացոյն կեանքը տարբեր առողջապահական կանոնաց ենթարկեալ է. քան Հնդկին կեանքը: Ամէն ուրեք, առողջապահութիւնը իւր միակ ձեւովն, իւր միակ երեւոյթովն չը ներկայանար մեզ. միշտ փոփոխական է. առողջապահական կանոն մը կրնայ մեզ օգտակար եղած լինիլ և այլուր օտար ժողովրդոց նոյնն կամ քիստակար և կամ անկարեւոր լինի:

Այս անգամ մեր նպատակն պիտի լինի գործաւորաց աշխարհին մէջ մշտնել և զանազան արուեստներու մէջ փնտռել առողջապահական այն օրէնքներն որոց գոյութիւնն միշտ օգտակար է մարդկային ընկերութեան:

Ամէն գործաւոր որ կ'աշխատի, պէտք ունի հանգստեան, իւր մկանանց գործունէութիւնը կզգայ հանգստեան կարեւորութիւնը և ամբողջ շաբաթն երբ գործենք, աշխատինք, ո՛րքան կը հրճուինք և որպիսի քաղցրութիւն մը կ'զգանք երբ կիրակի օրը դադրինք գործելէ, և այդ հանգիստն անտարակոյս մկանային և ջղային գրութեանց մէջ հաւասարակշռութիւն մը յառաջ կը բերէ:

Արուեստներն կը զանազանին ի հարկէ իրենց ձեւովն ու պայմաններովն. հետեւաբար միեւնոյն առողջապահական կանոններն չը պիտի կրնանք երբէք վերագրել ընդհանուր արհեստից:

Արուեստներ կան յորս գործաւորք ենթակայ ծայրայեղ ջերմութեան, վրտանդալի պարագայներ, մինչ երբեմն կը մնան տաքէն ցուրտ և փոխադարձ ցուրտ միջավայրէ մը տաք միջավայր իրենց անցած ժամանակ, Ապակեգործք, երկաթագործք, հացագործք, մեքենագործք այս դասակարգին կը պատկանին որոյ համար զգուշութեան միակ միջոցն է օդոյ հոսանքներէ հեռի մնալ, ճերմակեղէն փոխել ամէն անգամ որ մարմինը քրտնած է:

Կան արուեստներ յորս գործաւորք ենթարկեալ են խոնավութեան որ յառաջ կը բերէ յօդացաւեր և թոքատապներ: Այս կարգէն են լուցարարք, պարտիզպանք, լուղորդք, նաւաստիք,

որոց համար կրնանք խրատելու ք հանդերձներ, մաքրութեան պայմաններ, և շափաւոր գործածութիւն ոգեւից ըմպելեաց:

Կան արուեստներ ալ յորս կապարը մեծագոյն դերը կը կատարէ և գործաւորք ենթարկեալ են թունաւորման, որպէս են հանքագործք, կապարագործք, նկարիչք, ձուլիչք, գրաշարք, գեղագործք, և այլն, որք ամէն օր կը շնչեն կապարի փոշի և որոց թոքերուն մէջ ամէն օր կը մոնեն օտար մարմիններու մասնիկներ: Այսպիսեաց համար լաւագոյն միջոցները կրնան նկատուիլ օդոյ մշտատեւ հոսանքներ, գործիներու և կարասեաց մշտատեւ մաքրութիւն և կտակէ կամ ֆուլքէ շինուած դիմակներու գործածութիւնը:

Եւ այս զանազան արուեստներէն վեր կայ այլ արուեստներ որոց վրայ խօսիլն երկար է. կը մնայ արուեստաւորներու դաս մը՝ որոց համար առողջապահական կանոններն բնաւ գոյութիւն չունին և որք հակառակ առողջութեան կը գործեն ու կը շարժին և այս պատճառաւ մահուան ամենէն աւելի զոհեր կուտան. այդ դժբաղդ գործաւորները ճերմակեղէնի գործաբանաց մէջ կը տեսնենք:

(Հարուհակելի)

Մ. Գ. ՄՕՁԵԱՆ

ՍԱՐԸԵԱՐԻ ԽՆԴԻՐԸ

(Վերջնական թուէն)

Հետեւեալը թարգմանութիւնն է անցեալները Մանգուլէի մէջ հրատարակեալ յօդուածին, որոյ յիշատակութիւնն ըրինք մեր գրուածոց մէջ և որոյ հրատարակութիւնը կատարեալ գաղափար կուտայ Ընթերցողաց:

(Հաւաստիկ):

ՕՐԹԱՉԷՄԷ ԶԲՕՍԱՎԱՅՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆ ԵՒ

ԵՆԻՄԱՀԱՂԷԻ ԴՊՐՈՑԸ

Ի Սարը-եար Ենիմահալէ թաղը մի քանի տարիէ ի վեր հաստատուած է մի դպրոց, ուր կը յաճախեն բաւական թուով աշակերտներ, բայց ինչեալ թաղին մէջ բնակելով հան-

գերձ բաւական թուով դիւրակեաց ազգայիններ, ցաւալի է տեսնել թէ դպրոցի յատկացեալ մասնաւոր շէնք մը չկայ ազգային, մինչդեռ Յոյնք, որ խոնարհագոյն դասի վերաբերող ժողովուրդ մ'են անդ, ունին մի վայելուչ եկեղեցի և դպրոց:

Որպէս յայտ է, ալգային արժանապատուութեան վերաբերում պատճառող պարագայ մէ՛, որ վրայ հրաւիրելով, որոց որ անկ է, խորին ուշադրութիւնը՝ կուզենք այս առթիւ յայտնել ինչ ինչ դիտողութիւններ:

Արդի ժամանակիս մէջ, յորում կը վայելենք շնորհիւ մանաւանդ Ն. Կ. Վեհափառութեան թանկագին արտօնութեանը եկեղեցի և դպրոց կառուցանելու և մատակարարելու ազատութիւն, չաշխատիլ և չհիմնել մի եկեղեցի բազմաձայ թաղի մը մէջ՝ որպէս է Սաբընար և չունենալ անդ ազգային մի սեփական դպրոց, աններելի պակասութիւն է. եթէ չըլլար մի ծանր դատապարտութիւն, զոր հոսկ ապա զգալով, անցեալ տարի ոմանք կը միանան և Օրթա-չէյմէ զբօսավայրը վարձելով՝ նորա հասոյթը կը յատկացնեն դպրոցի: պայմանաւ որ նախապէս գնուի դպրոցի յատկացեալ մասնաւոր մի գետին,

կարծէ որ ի յայտ բերենք զայս կէտ թէ՛ յիշեալ զբօսավայրի Տեարք Մեծ. Մօստիչեան էֆէնտիք երբ իմացան սոյն ազգօգուտ նպատակ՝ իւրեանց հանրածանօթ ազնիւ բնաւորութեամբ և ընդարդոյ ազգասիրութեամբ բարեհաճեցան յօժարակամ տարեկան 20-30 ոսկի նուազ գնով վարձու տալ որ հարկաւ հրապարակային շնորհակալութեան արժանի է:

Բայց անցեալ տարի աւելնալով ընկերութեան վարչական ժողովւոյ թիւը, գործին մէջ այս պատճառաւ անկանոնութիւններ տեղի ունեցան, որ ուշադրութեան առնուելով՝ Մօստիչեան էֆէնտիք այս տարի յիշեալ զբօսավայրն ստորագրելոյս անուանը վարձու տուին ի հարկին իւրեանց միջամտելու իրաւունքը վերապահելով, որպէս զի գործին մէջ դարձեալ անկանոնութիւններ չսպրդին և նպատակն իրականանայ:

Հարկ է աւելցնել սակայն թէ տեղացի երեւելիներէն Տէտէ Հիւսէին էֆէնտի փափագ յայտնելով յիշեալ զբօսավայրի զբօսարանն (գաղինօ) ինք

վարձել՝ քանիցս դիմումներ բրաւ, և նկատելով որ Ընկերութեան միջոցաւ զբօսարան մատակարարել և արդիւնաւորելը չարտագրէր անկախալ տարիւնքը, զի փորձով տեսնուեցաւ որ գործնական ուղղութեան հակառակ է, զբօսարանի մատակարարութիւնն յանձնուեցաւ Հիւսէին էֆէնտի, որ, ծախքն ելնելէ յետոյ՝ շահուն 1/4 ինք պիտի ստանայ և մնացեալ 3/4 պիտի յատկանայ դպրոցի համար գնուելիք գետինն:

Յիշատակութեան արժանի է որ մեր մէջէն հարուստ և ազգեցիկ մէկն — որ անունը չենք յայտնել — ի գործ դնելով իւր ազգեցութիւնը՝ յաջողեցաւ նոյն տեղի յաճախորդներէ մաս մը համոզել որպէս զի անդ յաճախելէ դադրին:

Իւր այս արարքին պատճառն ուրիշ բան չէ, բայց եթէ սա որ քիչ ժամանակէն մտադրեալ գետնի գնումը տեղի ունենալով՝ շինութեան գործին կը ձեռնարկուի և, հետեւաբար, ինք ալ այլոց նման մի քանի ոսկի նպաստ տալու հարկին ներքեւ կը գտնուի:

(Շարունակելի)

ԹՈՒՂԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ ՄԸ

Հետեւեալն որ Ասիական Թուրքիոյ մէջ ճամբորդող Անգղիացի մը պատմած՝ և է տեղի ունեցած է դրպրոցի մը տուած այցելութեան առթիւ՝ բաւական զուարճութիւն կրնայ պատճառել մեր ընթերցողաց, որ հետաքրքրութեամբ պիտի ընթեռնուն զայս: Ուսանողը թող ջանան լուծել առաջարկուած խնդիրն՝ որ այնքան պարզ չէ՝ որչափ կարծած էին:

Դպրոցին մէջ իբր 200 աղջկունք կուսանէին կարգաւ և գրելով — չքնաղ կատարելութիւնք Արեւելեան տիկնանց համար —: Տղայք կ'ուսանէին նաև թուաբանութիւն իբր յաւելուած ան ուսմանց՝ որ պատշաճ կը համարուի աղջկանց համար:

Ճանապարհորդը զինուորական մ'էր և դպրոցին մէջ ունեցած փորձառութիւնը զուարճալի է: — Ահաւասիկ:

«—Եթէ կը հաճիք, հարցում մ'ըրէք տղայոց — ըսաւ ինձ քահանայն՝ որ

ընկերացած էր դպրոցն այցելելու:

Արդ՝ եթէ կայ բան մը որմէ մեծապէս կը խորշիմ, այն ալ քննիչ դառնալն է, զի յաճախ տղայք աւելի բան կը գիտնան քան իւրեանց քննիչն. բայց քահանայն ստիպեց, ուստի ջանացի միտք բերել խնդիրներէ մի քանին՝ որ սորված էի իմ վաղեմի դասատուէս: Տառելի խնդիրը — եթէ մէկ և կէս տառելի մէկ ու կէս բէնսի արժեն, երեք տառելի քանի՛ կարժեն, — շատ դիւրին պիտի ըլլար. ուստի խորհեցայ ուրիշ մը առաջարկել:

— Տղայք ձեզ կսպասեն — ըսաւ քահանայն անհամբերութեամբ:

Խորին լուռութիւն մը տիրեց և առաջարկեցի հետեւեալ խնդիրը:

«Եթէ մարդ մը արտ մը հնձէ երեք օրուան մէջ և ուրիշ մը հնձէ նոյն արտը չորս օրուան մէջ, երկուքը միատեղ աշխատելով քանի՛ օրուան մէջ կրնան հնձել»:

— Նկուր, ըսաւ քահանայն. այդ շատ դիւրին խնդիր մ'է. և թարգմանեց զայն տառեկէնի:

— Հազիւ կարժէ գործողութեամբ լուծել զայդ ըսաւ դասատուներէն մին, պատասխանն է երեք ու կէս օր:

— Անտարակոյտ երեք ու կէս օր — յարեց քահանայն:

— Ո՛չ, պատասխանեցի:

Քիչ մը ետքը մեկնեցանք դպրոցէն, ո՛չ աշակերտք և ո՛չ դասատուք ստոյգ ըլլալով թէ խնդիրը ինչպէս լուծելու են:

Ազատ չնչել սկսայ երբ դուրս ելայ և օրհնեցի իմ ծերունի դասատուս որ երբեմն այս ծուղակը լարած էր, զի համբաւս իբրեւ խորին մաթէմատիկոս յաւիտեան հաստատուած է նոյն դպրոցական տղայոց մտացը մէջ:

Հրաժարական ողջոյնս տալէ յետոյ՝ խնդրեցի գլխաւոր դասատուէն որ մինչեւ դուռն ինձ ընկերացաւ, որպէս զի տղայոց կէս օր արձակուրդ շնորհէ՝ որուն սիրով հաւանեցաւ և տըղայոց լարուցած ուրախութեան աղաղակը, թէ՛ երբ այս բարի լուրը իրենց հաղորդուեցաւ, համոզեց զիս թէ, եթէ ոչ դասատուք՝ գէթ աղայք մեծ հաճոյք զգացին այցելութենէս:

* * *

ԾԱՂԻԿ ՄԱՆՐԱՎԻՊԱՑ

(Քաղաքում)

Մարդ մը իւր բժշկին անցնիլը տեսնելով կը պահուըտի, երբ պատճառը կը հարցնեն՝ «ո՛հ, կը պատասխանէ, շատ ամօթով եմ երկար ատեններ ի վեր զինք յայցելութիւն չկոչելու համար»:

* *

Բարեկազմ երիտասարդ մ'ամուսնացած էր նորատի և սիրուն կնոջ մը հետ, զոր կը սիրէր, բայց ինք չէր սիրուէր:

Իրեն համար կըսէին թէ շատ դժբաղդ է:

Երիտասարդն Ո՛ջ պատասխանեց, ես բարեբաղդ եմ, իսկ կինս դժբաղդ է, որովհետեւ ես ունիմ կին մը, զոր կը սիրեմ, մինչդեռ նա կատէ զիւր ամուսին, զոր միշտ առաջի աչաց ունի:

* *

Թատերգակ հեղինակ մը խիստ անհամ որբերգութիւն մը պատրաստած էր, որոյ առաջին ներկայացումն ի նպաստ աղքատաց կը տրուէր:

Ձուարճասէր հանդիսական մը տեսնելով որ ծափահարութիւն չլինիր, գոչեց՝ «ազնիւ հանդիսականք, ինչպստ աղքատաց խիղճ որբերգութիւն մը կը ներկայացուի, օ՛հ, սակաւ ինչ որբ մած լինինք, ծափահարենք»:

* *

Անդրիացի մը զոր պիտի գլխատէին իւր ընկերոջ հետ, որ կուլար՝ «վատ ըսաւ անոր, դու գլխատման արժանի չես»:

* *

Մարդ մը որ ամեն բանի մէջ «Լաֆրանկայի» նմանելու մոլութիւնն ունի, անցեալները արու զաւկի մը հայր ըլլալով՝ հետեւեալ տպագիր տոմար կը զրկէ իւր բարեկամաց՝

«Տէր և տիկին. — Պատիւ ունիմ ծանուցանելու ձեզ թէ՛ երէկ երեկոյ մանչ զաւակ մը ծնայ»:

* *

Երկայնահասակ մարդ մը կարճահասակ մարդու մը հետ կատակ ընելու ելած էր:

Այս վերջնոյն համբերութիւնն հատնելով գոչեց՝

Է՛հ, բարեկամ, երկայնահասակ անձինք չորս հինգ յարկ ունեցող տուներու կը նմանին, որոնց վերի յարկը ամենէն գէշ կահաւորեալն է:

* *

Կը շնորհաւորէին մէկն, որ շոգորթորթութեան շնորհիւ փայլուն պաշտօն մ'ստանձնած էր, ըսաւ՝

«Ինչ որ ինձ եղած շնորհին յարգը կաւելցնէ, սա է թէ քայլ մ'իսկ չըրի զայն ստանալու համար»:

Ներկայից մին դիտել տուաւ՝ «Ճշմարիտ է, մարդ երբ կը սողոսկի, չքալեր»:

Միւսիւ Գօզմի, տիգաթ էտէյօրմըսըն, թիւնէլ միւշտերիլէրինտէն չօղու հէմ թէմիզ բագ սիւսլիւ ատամլար, օլտուգլարը հալտէ էսկիսի կիպի Գուլէ գափուուու եօգուշունտան էսմէյէ պաշլատլար:

— Եֆէնտիմ, սապահլարը էյլէնէ էյլէնէ վէ ահէստէ եիւրիւմէկ ինսանա ֆայտա օլտուղու իչին տիր:

— Էյի աւա, ագշամտ կէնէ էօյլէ եաբլօրլար:

— Պէլքի ուֆագլըգլարը պուլուն մատըղը իչին օլմալը:

— Էյի եա, պիր չէրեէկ վէրիպ ապօնէ պիլէթի ալսընլար:

— Պէ գարտաշ, ամմա ուղուն էթտին. կալաթա կիպի սարաֆը պօլ եէրտէ ուֆագլըգլ եօգ տէրսէ պիր աւամ, աղնամալը քի փարասը եօգ ըմըշ:

* *

Պու նէ՛ հալ, միւսիւ վիչէն, եու վարանըյօրսըն, կէնէ պիր ազ զիյատէճէ գաշըրմըշն,

— Եօգ, գարտաշ, զիյատէ պիր շէյ իչմէտիմ ամա, պիլմէմ նէ օլույօրմ:

— Սագըն իլաճը պիր իչկի օլմաւըն:

— Հայըր, էֆէնտիմ, տայիմա քի իշտիիմ մաստիգա տըր:

— Եիւրէին տէ պուլանըյօր:

— Էվէթ:

— Էօյլէ իսէ տանկ օլմուշըն: Շիտակը խօսելով՝ գէշ մեկնութիւն չէ խմաններու համար:

* *

Ճոււմաա էրթէսի ագշամըսը պիր թիւճճար մտղազասընտա,

Էֆէնտիմ, չու հիտապը պիլթիւմէյէ

հիմէթ էտէրսինիզ:

— Պու ագշամ փարա եօգ, բագար էրթէսի,

— Պաշ իւստիւնէ. ֆագաթ հիչ հարճ լըղըմ եօգ, պիր ազ շէյ վէրսէնիզ էյի օլուր:

— Ատամ սէնաէ. պիր ագշամ իչին փարայը նէ՛ եաբաճագըն:

— Նէ՛ տէմէք, պէլքի եօլտա կիտէրիքէն պիրինին բապուճունա պաստըրմ:

— Էֆէնտիմ, սէնտէ պիրազ տիգաթլը եիւրիւ քի պաշընա գազա կէլմէսին:

* *

Մամգէլ Լուցիկ, եիւզիւնիւզիւն ըէնկի էրէյի եէրինէ կէլմիշ:

— Ինանըրսըն, գըղգարտաշ, նաթիւրէլ պէն պէօյլէիմ սէվինճ իչինտէ օլուրսամ եիւզիւմիւն ըէնկի աթար քիւլ քէսիլիր. ագսինէ օլարագ՝ տիւշիւնէճէք պիր շէյիմ օլուրսա եիւզլէրիմ գըղարըր:

— Քա պու բէք կէրչիք տիր. տիւշիւնէճէտէն շինտիքի մատմազէլլէրին չօղու գըղարըյօրլար:

* *

Մատմազէլ Թէրէգօն, վիչէնիկ իլէ կէօրիւշիյօրսըն:

— Այի Սէրէնա, հէր շէյ պիլթտի:

— Քա նէ՛ սէօյլէյօրսուն, պու հաֆթա իչին նիշան վէրէճէք տէտին,

— Բարօլուուուգ պէօյլէ իտի ամա, ապասը գալը օլմայօրմըշ:

— Քա նէ՛ թալէհսիզ գըղսըն, կէրչէքտէնէ քիւլլէմէյէ օղրամըշն:

* *

Միւսիւ Գօզմի, բէնճիրէտէն իչէրի չէրիլէն մատմազէլի կէօրտիւն:

— Հայըր, հանկը բէնճիրէտէն,

— Քէօշէ պաշընտաքի էվին օրթա բէնճիրէտինաէ իտի, ֆագաթ բարօլ տէօնէօր կիւզէլ շէյ. թօաֆսըն՝ սէն հիչ բէնճիրէլէրէ պուգմասըն:

— Նէ՛ եաբայըմ, էվլէրտէն եօգալը պագըպ սօղրա ալաղըմըն պօթինինէ պագարսամ, սէնինքի կիպի եամասընը կէօրիւր, թափուգ քուշու կիպի քիւսէրիմ:

* *

Էսմէր վէ գայրֆճա մատամըն պիր էվլէլքի կիւն եէնի պիր պէսլէմէ ալըր եանընա. սապահլարըն եաթագօտասընա չաղըրըպ էվի եօգարտան

աչաղա սիւբիւրմէսինի թէնպիհ իթ-
տիքտէն սօնորա, զայէթ իհթիմամ իւզ-
րէ թուալէթինի վերիպ քիլիսէյէ կի-
տէր. հալ պու քի պէսլէմէ սիւբիւր-
մէսինէ մէշղուլ օլտուղունտան՝ մատա-
մըն թուալէթի հալինի կէօրէմէզ:

Իրիսէ խիթամընտա մատամ էվէ
տէօնէրէք գաբուլու չալար:

Պէսլէմէ տէրհալ գաբուլու աչար
իսէտէ, հանըմընը թանըյամազ վէ
քիմի՝ իստէրսինիզ տէյի սօրար:

—Պու նա՛սըլ լազըրտը, քէնտի է-
վիմ տէյի՛լ մի, պու տա թօաֆ:

Պէսլէմէ հանըմընը սէսինտէն թա-
նըյարազ՝ էնտ պէնտ օլուպ՝ աֆ է-
տէրսինիզ, մատամ, տէտի, պիր սաա-
թըն իշինտէ օ գատար իւտէ կէլմիշ
վէ օ գատար կիւզէլլէնմիշինիզ քի
պիրտէն պիրէ թանըյամատըմ:

ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ

—Պարե՛ւ Արուսեակ հանըմ:

—Ասծուծու պարին, Թէպէր տու-
տու, հրամմէ:

—Ինտո՛ր էք, Ախշինակ, աղէ՛կ էք,
ըռի՛նտ էք:

—Փառք տէրոջը, աղէկ էնք:

—Աստուած աղէկ ընէ՛. Պաղտիկ
աղան ինտո՛ր է:

—Խաթըրդ կը հարցունէ:

—Օխճ ըլլայ, Ակոբճանդ վո՛ւր է:

—Չօճուխի՛ս համար կըսես . . .
հիշ մի՛ հարցուներ, վերն է, պառկեր
է:

—Ինչո՛ւ. հիւա՛նտ է:

—Առկոց առակ պան է չօճուխս:

—Շատո՞նց է հիւլնտութիւնը:

—Լըման ամիս մընէ քի եաթախն
է:

—Չօ՛ւր ինչ է. վո՛ւր տեղը կը ցա-
ւի,

—էս կիտե՛մ. քուրուկ, պէլլիսիզ
հիւանտութիւն մըն է. պաղըրսախ-
ները կը ցաւին, կերածը չի մարսեր կը
փսխէ:

—Վախ մարիկ. վա՛խ է՛յ պարէմ
դեղ մը պան մը կընէ՛ք կոր:

—Ճանըմ Թեպէր ապա, կեցեր ին-
ծի ինչե՛ր կըսես. աշխարհք խազան
մենք քէպէ՛. դեղ չիմնաց պողազն
իվար լեցուցինք, կէնէ մէկ ֆայտան չի
աեսանք:

—Հէքի՛մի դեղ է ըրածնիդ:

—Հապա ինչի՛ դեղ ընէինք . . . :

—Քա պիւթիւն պօշ պաներ էն
անոնք, հէքիմ չեն մի՛, տեղերնին կե-
նան. մէյ մը տեսնամ սա չօճուխը, վո՛ւր
է:

—Վերը պառկեր է:

—Մէյ մը օլտուն կընա՛մ տեսնար:

—Ինչո՛ւ չէ. քալէ՛:

(Վեր կեննէն):

—Ակոբճան, զաւակս, նայէ վո՛ւ
էկեր է. ետեան է մանչս, ետեան է,
պաց աշյդ մէյմը:

(Տղայն աշուրները կը բանայ և
քիթը բերանը կը թթուեցնէ):

—Վախ օղլում, վա՛խ, ի՛նչ էս է-
ղեր:

—Չիյտե՛մ, անդին, կընա քովէս:

—Կերթամ օղլում, կերթամ, առն
րահաթդ նայէ՛, քալէ՛. քա Արուս, էս
հասկցայ աս չօճուխին հիւանտութիւ-
նը:

—Իրա՛ւ կըսես . . . ,

—Մասի՛ս պարին օր հասկցայ, հո-
գըդ պիլէ մըներ, հոգի քուրուկ, ա-
ռաջ ինծի սըվիկա ըսէ՛: վո՛ր հէքիմին
ծառք էք ձգեր հիմայ աս չօճուխը:

—Տօքթօր, ի՛նչ է ան . . . էս կի-
տե՛մ, իշտէ անուն մըն է:

—Հասկցայ՛, հէքիմ մըն է. ի՛նչ
իլաճ կուտայ կոր:

—Իլաճ շա՛տ . . . վո՛րը կուզես
օր ըսեմ:

—Հիմայ հաղըրտա ի՛նչ իլաճ ու-
նի:

—Հաղըրտա ունեցածը խութի մը
հապ է, չիյտեմ իրաւօր քանի թուղթ
թուղ, մատենի ճուր, կերածն օր ըսես,
լաբա, սիւտլաճ, լաբա.սիւտլաճ, տառ-
ցիւր էկուր կէնէ սիւտլաճ:

—Վախ եաթուում, վախ, սա նայէ
չօճուխը զուռքի պիտի մեռցունեն.
էս քեզի պան մը ըսե՛մ, քուրուկ, պիւ-
թիւն պօշ պաներ էն. հինգ փարա
չաթող ֆայտասըզ իլաճներ էն:

—Իրա՛ւ կըսես:

—Իրաւ կըսեմ. հապա՛. թէզ ըրէ.
սըվոնք էլ սոխախ Թափէ՛ կըսեմ, քա
մեղայ՛, լախըրտը չե՛ս հասկընար:

—Թափելը խօյայ ց. ետկը՛:

—Ետկը . . . ետկը էս քեզի իլաճ
մը սալըխեմ տէ ըրէ:

—Վո՛ւլ հէմէն Ասված մէկ հատիկ
աղջիկդ պայէ. բաղդէն խնտացունէ:

—Ամե՛ն, ամե՛ն. ատ ըսէ տէ ալ
պաշխա պան մըսեր. զէրէ եաշ քէ-
մալինի պուլույօր եալաշ եալաշ:

—Մեղայ՛ քի պուլույօր, կեցիր նա-
յինք . . . Խաչին տահա նոր լմըն-
ցուց էռսունը:

—էյ հա՛, չիտակ է, մենծ չէ
ամա. ինտո՛ր ըսեմ . . . :

—Իլաճ մը սալըխ տամ բսիր:

—Ինտո՛ր իլաճ. ե՛ս ըսի. . . :

—Ցնորեցար քա Թէպէր:

—Կայնէ նայիմ . . . վա՛յն ի վրաս,
ես քեզի պան մը ըսե՛մ Արուս, աս ախ-
ճիկը սօնը սօնը խելքիս պան պիտի
պերէ:

—Ո՛ր ախճիկը:

—Իշտէ իմին ախճիկս:

—Ինչո՛ւ քա Թէպէր:

—Ինչուն ալ խոսկ է՛. հիւմըկու ճա-
հիլ կտրիճներուն աշկը բերտէլի՛ է ինչ
է. չեն տեսնար կոր ֆիտանի պէս կիւլ-
տամլասի զաւակս:

(Գալ անգամ)

Մ. Գ.

ՋՈՒԱՐՃԱԼԻ ԽԱՂ ՄԸ

ԲԱՂԴԱՑՈՅՑ ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ

Թ Ա Ր Գ Մ Ա Ն Ե Ց

Մ. Գ. ՄՈՋԵԱՆ

Ձմրան երկար գիշերներու համար
ամէն ընտանեկան յարկին մէջ մոնե-
լու արժանի տետր մ'է, ուր ամէն ոք
կրնայ իւր բաղդն որոնել:

Կը ծախուի բոլոր հայ գրաւաճա-
ռաց քով: Գին 3 դահեկան:

ՔԱՌԻՉՈՒԷ ՄՈՒՋԱՔ

(ԼԱՍԴԻԳ)

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՆՈՐԹ ՊՐԻԹԻՇ ՐԻՊԵՐ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Մեր յաճախորդներու փափաքա-
նաց համաձայն, մեր այս տարուան
քառուկէ մուճակներն, որք իրենց վը-
րայ իբրեւ նշան կշիռ մը կը կրեն:

ՖՕՐԹՈՒՆԱ

ԱՆՕՆԻՄ ՈՒՄՈՒՄԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

1668 րէ Պէրլէնդէ Բէնէնի օլանճաւ րը .
 ԷՐՄԱԵԷ 1,875,000 ՖՐԱՆԳ
 ԻՀԹԻԵԱԹ ԱԳՃԷՍԻ 1,337,500

Տէրաւատէթ Բիւզաւնտա պիւրլէնդ օլան իշպու սիկուրթա գումբանեալարը .
 քէֆալէթի միւթէգապիլէ իլէ հէր նէվի էմթաա վէ ազչէ կրուբօլարընը , տէնիլ ,
 նէհր վէ դարա նադիլեաթը թէհլիքէլէրինէ գարչը յայէթլէ ֆաեիտէպալիս շէրաեիթ
 իլէ սիկուրթա իտէրլէր .

ՏԻԻՍԷԼՏՈՐՖԷՐ

ՏԵՆԻՁ , ՆԷՀՐ ՎԷ ԳԱՐ

ՈՒՄՈՒՄԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

1745 րէ Տէնէլիթթա Բէնէնի օլանճաւ րը .
 ՍԷՐՄԱԵԷ 3,750,000 ՖՐԱՆԳ
 ԻՀԹԻԵԱԹ ԱԳՃԷՍԻ 3,099,367. 15 ՖՐ

Խիստ ճաշակաւոր, նուրբ և հաստա-
 տուն շինուած են Կաթա քերտով :

Պօլսոյ հրապարակին վրայ երկար
 ատենէ ի վեր ճանչցուած է թէ մեր
 քառչուէ մուճակները կը գերազան-
 ցեն քսան տարիէ ի վեր գործածուած
 բոլոր մուճակները :

Մեր մուճակներու ներքին կողմը
 կշիռի մը և արտաքին կողմն ալ ա-
 ռիւծի մը պատկերը դրոշմուած է
 իբրեւ նշան : Կը վաճառուին ի Պօլիս
 Սուլթան Համամ աղբիւրի մօտ Սե-
 պուհ աղա Տէմիրճեանի թիւ 47 և
 49 խանութն և բոլոր քառչուէ մու-
 ճակ վաճառողներու քով : Կեդրոնա-
 տեղին է ի Պօլիս, Պահճէ Գաբու, Գո-
 ճաման Օղլու խան, Ճօրճի Կիտրուլի թիւ
 13 մ/թերանոցը :

ՀԱՆՁԷԱԹԻՇԷ

ԵԱՆՂԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

1874 րէ Համպուրլիթ Բէնէնի օլանճաւ րը .

ՍԷՐՄԱԵԷ 3,750,000 ՖՐԱՆԳ
 ԻՀԹԻԵԱԹ ԱԳՃԷՍԻ 600,000

Իշպու սիկուրթա գումբանեալարը, հէր նէվի էմթաա վէ էշեաե, անպար վէ մաղաա-
 ղա աէրուէլէրինաէթի էմթաաե, էն ղիեաաթէ ֆաեիտէպալիս շարթլար իլէ սիկուրթա
 իտէր : Թափիլլի մալիւմաթ ալմադ իսթէնէնլէր, պալէաաթ ղիքը օլունան իւշ գում-
 բանեալարըն ումումի մասլահաթիլիգարը պուլունան Խոթանպօլտա Պահչէ-Գաբու-
 տունտա Բասիմ բաշա խանընտա նիւմէրօ 13 վէ 14 տէ ՏԻՐԱՆ Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ԷՓԷՆ .
 տիեէ միւրաճաաթ իթմէկէ տալէթ օլունուր :

— 64 —

Երգելու : Լէօնտի-Կուա. գաւաթս շանպէռգէն
 լեցուր :

Լէօնտի-Կուա, երբ նաւապետն իրմով չէր
 զբաղեր, ետին կը դառնար և մադէրեան գին-
 ւոյն շիշը բերանը դնելով կը ճնկէր : Բայց այս
 անգամ նաւապետը գլուխը ետին դարձուցած
 ըլլալուն, տեսաւ իր աշկերտն, որ շիշին վիզը
 բերանը դրեր էր : Միտերը կծմթեց, ուրբ ո-
 լորք բերաւ, ըսելով .

— Հոն ի՞նչ կընես, խողի ձագ :

— Ներեցէք, նաւապետ, համը կը նայէի
 հասկնալու թէ ձեր ուզած գինին ա՞ն է թէ
 ոչ :

— Եւ մինչեւ յատակը կը պարպէիր, այն-
 պէս չէ՞, սրիկայ :

— Նաւապետ, ես գուշակած էի որ ասիկայ
 մադէրեան գինի էր, զոր ալ չէիք ուզեր :

— Քեզ հետ նշանաւոր հաշիւ մը պիտի ու-
 նենանք կարգադրելիք, Լէօնտի-Կուա :

— Ինչպէս որ կը հաճիք, նաւապետ :

— Հիմակու հիմակ, գաւաթս շանպէռգէն
 լեցուր :

Լէօնտի-Կուա առնելու գնաց այն շիշը. զոր
 պահած էր անկեան մը մէջ : Խցանը հանեց և
 սկսաւ լեցունել այն գաւաթը, զոր իրեն կ'եր-
 կարէր նաւապետը . բայց այն սպասաւորն .

— 64 —

— Ինչո՞ւ պարոն, այդ շատ բնական է,
 ըսաւ տիկին Կրասուլեէ խնդալով. շատ ան-
 գամ տեսնուած է որ էրիկ մը արջ դառնայ :

— Ամանտին, ինձ կը թուի թէ դիտողու-
 թիւնդ շատ անպառաճ է, ըսաւ կէս ձայնով
 մը Պ. Կրասուլեէ. ես Պ. Տիւղոնոյի կարծի-
 քէն եմ. բաւական անշնորհք կը գտնեմ այն
 կիւնն, որ իր ոտանաւորին մէջ մեզ արջու կը
 նմանցունէ. ինձ կը թուի թէ աւելի ուղիղ և
 նուազ տմարդի շատ մը այլ նմանութիւններ
 կրնար գտնալ :

— Շիտակն ըսելով, իրաւօնք ունիք, բա-
 րեկամս. կրնար դեղձանիկի նմանցունել :

— Չէ, ես դեղձանիկը չեմ սիրեր :

— Բայց ի՞նչ կուզէիք ուրեմն, կուզէիք որ
 ձեզ բուրձ մը նմանցունէր :

— Ա՛հ, տիկին, Աստուծոյ սիրոյն, կը բա-
 ւէ, ես գիտեմ որ թռչունին կրնար նմանցու-
 նել :

— Եթէ գիտէք, շուտով ըսէք :

— Ոչ, այդ այնպիսի գաղտնիքներէն է,
 զորս մարդ իր անձին համար կը պահէ :

Նաւապետը, զոր տիկին էդուալէի ոտա-
 նաւորները զուարճացուցած չէին բնաւ, գոչեց .

— Հիմակ աղուոր երգ մը պիտի երգենք,
 խեղկատակաբանութիւն մը :

ՖՕԹՕԿՐԱՅ

ԳԱՐԱԳԱԾԵԱՆ ՊԻԱՏԵՐԻԵՐ
ԳՈՒԼԷ ԳԱՐՈՒ ՆՕ. 677

Միւշթերիւթիւթի մէջնուն զըմադ, էսկիտէն պէրու մէջնունիւ օլտուղու ամ մէջնին մալիւմիւ տիր: Պու տէֆա Էվրօթա- նըն էն մէջնուն ֆապրիգալարընտան ճէլպ իտէրէք, թըլիյէմիլի տոնաթմըլ օլտու- ղուժուղտան, միւրաճաաթ իտէնէք միւշ- թէրիւթիւթ հէր հալտէ մէջնուն զալաճաղլամ տըր: Գաբալը հափոտա պիլէ բէ-իմ չէքի- լիր: Զօճուղլար վէ չօգ տուրմաղա թէհամ- մըլիւ օլմայանլար իչին, էն սոն իւսիւլտէ (էնսթաթտէն) եանի միւշթէրիւթիւթ եօրմաղ- սըզըն բէսիմլէր չէքիլիր: Պուտու մանտա ֆօթօկրաֆ իչին էն մէջնուն ֆապրիգա- լարտան հէր ճինս մաքինա վէ լէվաղիմ-թ վէ էճգա կէթիւթիւթիւթիւթ, էնվէն ֆիյաթ- լէ սաթըլուր:

Միւրաճաաթ իտէնլէրէ մէճճանէն տէրս վէրիւլալ, մէրաղլուր իչին 180 ղրուչա գատար մաքինալար ֆիւրուլթ օլունուր:

ԱՐՏՕՆԱՏԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԱՆՏՕՆ ՍԱՔԱԵԱՆ

ԽՍԲԱԳԻՐ Մ. ԳԱՓԱՄԱԾԵՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ն Շ Ա Ն Պ Է Ր Պ Է Ռ Ե Ա Ն

Ֆ Ռ Ա Ն Գ Ֆ Օ Ր Թ Ո Ւ Ա Ջ

Տ Է Ն Ի Ջ Ս Ի Կ Ո Ւ Ր Թ Ա Գ Ո Ւ Մ Բ Ա Ն Ե Ա Ս Ը

Սէմանէ ֆրանգ 8,250,000

Ինթիբաթ ազչէսի ֆրանգ 1,270,000

Մէզքիւր գուժրանիւ տէնիզ գազալարընա գարչը վաբօրյարտա վէ կէ- միլէրտէ եիւքլէնիլէն մալլէրի, վէ քէզալիք բօսթա իտարէլէրինէ թէսլիմ օլունան միւճէվլէրաթ վէ եախօտ պանգնօթ էվրազը ղաեթէթ էնվէնիեթ վէ սուհուլէթլէ սիկուրթա իտէր:

Պու ճիհէթլէ մէպալիլի քիւլիեթէսի սիկուրթա իտէպիլմէք իչին իչպու գուժրանիւ էվրօթաա 13 թանէ պիւեիւք սիկուրթա գուժրանիւլարըյա պիլլէչմիլ տիր: Պունլարըն թէքմիլ սէրմանէ վէ ինթիբաթ ազչէսի 100,000,000 ֆրանգը կէչէր:

էքմիլ թիւրքիա աճէնթէսի

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ՄԻՒՆԻԽ ՊԻՐԼԷՇՄԻՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՆԱՐԸ

Սէրմանէ

Ինթիբաթ ազչէսի 1888 Յունիսէ գատար

Սէնէվի իրաւ 1888 Յունիսէ գատար

Ֆրանգ 8,000,000

Ֆրանգ 4,817,262

Ֆրանգ 10,069,700

Մէզքիւր գուժրանիւլար տէքօղիթօլար վէ խանէլէր վէ անլէր իչինաէ պուլունան մալլէր վէ մօպիլեալարը ղաեթէթ էնվէնիեթ վէ սուհուլէթլէ, թէէմինաթ գալիեթ թահթընտա օլարազ սիկուրթա իտէրլէր:

Իսթանպօլ աճէնթէսի

Իսթանպօլ, Պահճէ-գարու, Եօրկիաալիս խան ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

Մալիւմաթ.—Շիրքէթլէրիմիլի Տէրիսաատէթ պանքէրլէրի պուլունտն Ներսէսեան Բէտէր վէ Մախտուժու էֆէնտիլէր հիսապը կէօրիւմիւլ, վէ միւտիլիեթի ումուլիեթ թարաֆընտան թաստիգ օլունմուլ հէր կիւնա զարար ու զիեանը թաղմինէ թէմամիլլէ թալիմաթ ախը իլլէմիլլէր տիր:

ուրկէց յափշտակած էր շանպէռգէնի շիշը, քանի մը վայրկենէ ի վեր աշկերտէն վրէժ լու- ծելու վայրկենին կը սպասէր:

Երբոր տեսաւ զայն որ իր տիրոջ գինի լե- ցունելու զբաղած էր, կամացուկ մը մօտեցաւ, մէջքին ոտքի ուժեղ հարուած մը իջեցուց և ախթարթի մէջ աներեւոյթ եղաւ:

Հարուածն այն աստիճան ուժգնութեամբ եկած էր որ Լէօնտի-կուա մէկէն ցատկեց, և այս յանկարծական շարժումէն իրար զարնուելով կօտրտեցան շիշն ու գաւաթը, զոր նաւապե- տըն երկնցուցած էր նմա: Գինին սեղանին վը- րայ տարածուեցաւ, էլվինայի և ծերուկ նա- ւապետին վրան գլուխը մէկ եղաւ: Նաւապե- տը կատղելով, պնակը բռնեց և աշկերտին գլխուն վրայ կօտրտեց գոչելով:

— Կորսուէ սըկէց, շան ծնունդ, կորսուէ կըսեմ, ալ քովս մի գար: Իրաւ որ գլուխդ կը ճաթեցունեմ:

Լէօնտի-կուա, որ այս ամենը մեծ հան- դարտութեամբ մայիկ ըրած էր, շատացաւ գը- լուխն ու կռնակը շփելով. ապա հեռացաւ ըսելով:

— Երբոր խմելիք ուզէք, կանչեցէք զիս: Վերջապէս լաշողեցան նաւապետը հանգար- տեցունել, և տիկին էդուալէ, որ անհամբե-

րութեամբ իր ոտանաւորները յսելի ընելու վայրկենին կը սպասէր, ոտքի ելաւ և ըսաւ:

— Խաղաղութիւնը վերահաստատուած է, և մըրիկն անցած: Բանաստեղծութիւնը կընայ երեւի ուրեմն: Կը սկսիմ. նախ ձեզ, սիրեցեալ հարս:

Եւ սկսաւ բանաստեղծական անճահ նմա- նութեամբ և անհամ ու անլի խրատներով խառն բանախօսութիւն մը ընել, որուն բովանդակու- թիւնն է հետեւեալ:

«Ահա սիրոյ և ամուսնութեան ափունքը կը հասնիք այսօր, սիրեցեալ բարեկամուհիս. և որպէս զի միահեծան տիրապետել կարենաք ձեր ընտանեկան յարկին մէջ, իշխանաբար վար- ուիլ գիտցէք միշտ. անյողդողդ եղիք ձեր խօսքերուն մէջ: Եթէ ձեր ամուսինն աղմուկ հանել, կամ արջ դառնալ ուզէ, մըրկին դի- մագրաւելու համար հաստատամտութեամբ և խորամանկ նրբամտութեամբ շարժեցէք:»

Տիկին էդուալէ հոս կանգ առնելով՝ նստե- ցաւ քիչ մը շունչ առնելու համար: Ծափահա- րութիւնը լսելի ըլլալ սկսան, մանաւանդ կա- նանց դասուն մէջ: Բայց Շու-չու Տիւղոնոյ ըսաւ:

— Ձեմ սիրեր այն ամուսիններն, որք արջ կը դառնան: